Մանզումէի Էֆքեար ալ-նէտէ 300 նիւսխէ վէրիլիպ, Իսթանպօլ գըլամէթի, Իսթանպօլ իչին սէնէլիք պէտէլ 250, վէ ալթը աղլըգը 125 ղրշ. վէ թաշրալար իչին բօսթա փարասը տախի իլավէ օլարագ, սէնէլիք պէտէլի աղ. ղըշ 250, վէ ալթը աղլըգը տախի 125 ղրշ. օլաճագ տըր.
Վէ պէհէր նիւսխէսի 40ար փարայա սաթըլաճագ տըր.

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻԻ

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

Իլանաթըն պէհէր սաթըրը իչին, պիրինճի աէֆասը 3, իքինճի տէֆասը 2, վէ իւչիւնճիւ վէ սայիր տէֆալարտա 1 էր ղրշ. ալընաճագ տըր.
Մէքթուպ վէ սայիրէ, Պէյ-օղլունտա Տօղրու-եօլտա 467 նումերօլու խանէտէ ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏ Թաբխանէսինտէ, Կարապետ Յ. Փանոսեան իսմինէ կէօնտէրիլմէլիտիր.

ԻՒՃԻՒՆՃԻՒ ՍԷՆԷ | ١٢٨٥ ՐԷՃԷՊ ٢٤ | 1868 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 28 ՊԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ | ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՆՈՅԵՄԲԵՐ 9 | ՆԻՒՄԷՐՕ 788

ԻՍԹԱՆՊՈԼ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 28.

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՌՈՒՍԻԱ ՎԷ ԱՎՍԹՐԻԱ

Փարիզտէ թապ ու նէշր օլունան Գօլէնէ-նիւ Մէմօրիալ նամ իսկիլից ղազէթասընըն Պէրլինտէքի մուխպիրի աշաղըտա շայան պիր պահս եազմըշ տըր.

Մէզքիւր պահսը շու վէճհ իլէ խուլասա իտէպիլիրիզ.

«Նէ զաման պիր ատամ, խօշ կէօրիւնմէյէճէք պիր հիքեայէ եազմագ մէճպուր օլուր իսէ, իմթէր քի, օլ հիքեայէնի թամամիլէ իւէն չօգ խուսուսլար պուլունմասըն.

«Զիգաթ մատտէ քի պու թասալիֆ իւիճի խուսուսլար պիրի պիր արգասը սըրա մէյտանէ չըգարըր, պիլիմիւն պօրճումուզ տուր անլարի խուլասա իտէլիք օգու եանըպերլըրը թագտիմ իտէլիմ.

«Պու կիւնքի մէքթուպումուզուն պիւյիւք բասը, անճագ Ռուսիա վէ Ռուսիա տէվլէթլէրինէ տայիր օլարագ պիր հարէքէթ թէսավվուր պու վար իսէ կինէ պէեան իտէլիմ զուրլանաճագըմ.

«Իյիսէն իսպեաթ օլունաճագտըր քի, Լէհիսթանըն իւզէրինէ, Ավսթրիա վէ Ֆրանսա տէվլէթլէրի պիրպիրլէրի իլէ ուպուշմըշլար տըր.

«Ռուսիա իմբէրաթօրունուն պու գօրուլան տօլայը հազըրլանմա իսի մալիւմաթը վար տըր. վէ փագատ, Վարշավիատա պուլունտուղու եանատէ, Ավսթրիա իմբէրաթօրու քէնտի սէրասքէր մուավինի, մուշարիլէյհ հազրէթլէրինէ իրսալ իտէրէք, Վարշավիատա թէշրիֆ պուլունմալարընը թէպրիք իլէմիշ տիր, փագատ էյէրչի Սրպնիա իսթիրասի իւթէ կէլմիշ օլմասը, պու սօյթրուգ ալէմէթինէ մուգալիֆ օլարագ, քէնտիսինէ գարշը նէ եօլտա պիր թավրը մէյտանէ չըգարմըշ տախի, իմբէրաթօր Ալէքսանտր հազրէթլէրի պիլմէզ տէյիլ իտի.

«Պու ծիւմլէ, իսէ իւզէ կէլմէյէրէք, իմբէրաթօր Ֆրանսուա-Ժօզէֆին վէքիլինի գապուլ իտէպիլիր իտի իսէտէ, մուսամիլէյհէ վէրտիյի չու ամիրէքի ծէվապընըն սօն ծիւմլէսինի տախի գապուլ էտիպ սագլամատուրուգ պէեան իտէմիշ տիր.

«Իշթէ Ռուսիա իմբէրաթօրունուն վէրտիյի ծէվապ,

«Զաթը իմբէրաթօրիլէրի հազրէթ-«լէրի իշիտմէկ իչին մէնփաաթլարը թէրթիպ «օլունմասըն կէօրմէկ իսթէրլէր. պէնիմ «տախի մուշարիլէյհ հազրէթ-«լէրի հագգընտա իյի նէզարէթ իտէլիմ տա-«նի նէզարէթի, քէնտիլէրինէ անտանըուզ:

«Կալիչիա պիր եօրծութ իթմէք «նիէթինտէն վազ կէչմիշ օլսուն իւ-«չին մէմնունում.

«Շիւբհէսիզ, Ավսթրիանըն տախիլի «իշլէրի իւզէրինէ քէնտի էֆքեարըմը «պէեան իտմէյէ պիր հագգըմ եօգ «տուր. փագատ էյէրչի մէզքիւր եօլ-«ծուլուգ, տախիլի մէնֆաաթլարընա տա-«իր պիր չէյ օլմայըպտա, իչին իչինտէ «փօլիթիգա տէվէլիէթլէրինէ տախի եարար-«նիշէ վար իսէ իսէ, կէլիճ իլէ ֆիւ-«թուրաթը տուրտուրաճագըմ»

(Մալիւմ տըր քի, Լէհիսթան իւչ գըսըմ թագսիմ օլունմուշ տուր. պիր ուֆագ գըսըմը Բրուսիանըն հիւքմիւ թահթընտա տըր, քի պունա Բօզէն եալէթի տէնիր. պիր ուֆագ գըսըմը տախի Ավսթրիանըն հիւքմիւ թահթընտա տըր, քի պունա Կալիչիա տէնիր. կէրիսէ գալան պիւյիւք բասը, քի Լէհիսթանըն ծանը տըմէք տիր, պունլարըն Ռուսիանըն հիւքմիւ թահթընտա տըր. Արթըգ պու սօն գըսըմըն նէ տէրէծէ եգիյէթ վէ թազիֆգաթ կէօրմէքտէ օլտուղու իւզէրինէ պիր չօգ եազմագ իճապ իթմէզ, չիւնքի իէ գատար պու խուսուսա եազըլանլար, հայէա, օն սօգուզունծու տէ ճրտէ, վէ նէֆսի Լէհիսթանտա նէլէր օլտուղը պիլինէն իւզէրինէ իծապ իթտիյինէն զիհատէ մալիւմ տէյիլ տիր. Ավսթրիանըն ըյին թէ պուլունան Լէհլիլէրին հալի տախի պիր հալ տէյիլ իտի իսէտէ, իյինէ Ռուսիանըն հիւքմինտէ պուլունանլար իլէ պու տէյիլէրին հիւքմինտէ պուլունանլարըն արա եէրինտէ բէք պիւյիւք ֆարգ վար իտի, փագատ Բրուսիա վէ Ռուսիա տէվլէթլէրի իսթինատէ գաւէթ թէհլիքէլի պիր գալթ օլան Մ. Պրոյէն քիւլիւնտէ, Կալիչիա էհալիսինին հալի տախի, մուշարիլէյհ գալթըն մէտանի իտարէսինէ չալըշան պիր հիւքէթ քէսպ իթմէսի պաշլամըշ օլտուղընտան, մէզքիւր իքի տէվլէթլէրին հիւքմիւ թահթընտա պուլունան Լէհլիլէրին հալի տախի տէյիշմէլի տէյիլ, վէ փագատ պու պաշգըն տէվլէթ պէյնինտէ օլան իւտիլիյէ պիրաբ պէտպէթ իթմէքտէ իսէ. Ավսթրիա իմբէրաթօրունուն Կալիչիա պիր վիլայէթ մումթազէ իսթիխզարանա գալքըշըպ, Լէհլիլէրին պու խուսուսըն ծէրպ օլտուղընտան Ռուսիանըն պու կէօզէլ թէթբիր պէթքէլ իթմէմիշ օլտուղու պօլիթիգա-պօրիրինէ կէլմիշ իլէ պիր-պիրի ուշաքի Գօլէնէ-նիւ Մէմօրիալ մուխպիրի, Ավսթրիա իմբէրաթօրունուն մէզքիւր եօլծուլուգուն չիւնքի հալ կէրի տուրմուշ օլտուղունու, Սրպնիա իխթիլալընըն տէ հարպ կէլմէսինէ հազըր իթմիշ օլտուղու անլաշըլըյօր տախի անծագ չու տուր քի, Ֆրանսա տէվլէթի, Սրպնիա իշլէրինին նէթիծէ քէսպ իթմէսինի կէօզէթմէքտէ պէքլէմէքլէյէ մուհթաճ օլմուշ տուր.

Շու սօն կիւնլէրտէ, Ֆրանսա տէվլէթի թարաֆընտան պիւյիւք պիր թէրթիպ գուրուլմագտա օլտուղու հագգընտա, պազը սայիր մուհիմ, փագատ թահգիգա մուհթաճ հավատիսլէր տախի մէյտանէ չըգմըշ տըր քի, Թունիսթա, Շրքէտ-Նօրվէճիա, Պուլկարիսթան վէ սայիրէլէրին իւմիւ տախի, Լէհիսթան իւմի իլէ պիրլիքտէ օլարագ, պու թէրթիպին իչինէ գոյուլմագտա տըր.)

ՍՐՊՆԻԱ

Սրպնիա հիւքիւմէթինին ըսլահ ցուգէթմաղ օլան Կազէթ տը Մօսքօվ նամ ղազէթա, Հօքթեմպէր 26 թարիխլի նիւսխասընտէ, մուվագգաթ հիւքիւմէթ թարաֆընտան մէլէթէ իսթիպտէն պիր պէեաննամէ նէշր իլէմիշ տիր.

Մէզքիւր պէեաննամէտէ, հէր կէօնիւլ սէրպէսթլէթլէր, պիրի պիր արգա սըրա միլլէթին սէսլէթի հալինէ իլաէ միւլքէթէն օլուրտու հալտէ, նէշր ու իյլան օլունմուշ օլսա, իւթիճէսինտէ մուգթէբէրի ուլուպ պէյան օլունմուշ տուր.

Պու մատտէ ղայէտէ, միլլէթին հագգըմը իէ հաքիմ իւզէրինէ պիր իմբէրաթօրլուգ թամամիյէթլէրի մարրուզ էյլէյէրէք, ուշպու տահիլի պատ միւսէրէքէթի արզու օլունմուշ իսէ, միլլէթին միւլքի պազը իտարէ վէ հաքիմիյէթէ օլտուղունտան շիւպհէ օլունմայաճագ տըր.

Վազգասը պէյաննամէտէ նէշր իտէն մուվագգաթ հիւքիւմէթ րիժիմի, հիւքիւմէթ ազալարընըն պուլունմագ արզուսունու, գըրալըն թամամիյէթին միւսաագատ էտիլմէսինէ ճալըշմագ իչին ձավասընտան պիր չօգ իշլէր, իտարէ պիր պօզուլուգ թամամիյէթ ուպուշմագտա, հիւքիւմէթ պէյանընըն, հիւքիւմէթ մանսըպտա հազըրլանմըշ իսլահաթը իթմէքտէ տըր.

Մէզքիւր պէեաննամէտէն էքէր տէրս օլունապիլիրսէ, վէ պու տէրսլէր մուվաֆագ օլմագ չօգ եաքըն իսէ, պու խուսուսըն նէթիճէսինտէ պիր իթթիֆագ չէքմէք, վէ հիւքիւմէթ տէյիլ, քէնտիսինին օլտուղու գիպի ինթիզարի սէրպէսթ, կիւնի պէքլէմէք գալմըշ տըր. Մէզքիւր տէսթուրի սէրպէսթլէթլէրի հագգընտա շիմտի տէյիլսէ ալի տախի, հիւքիւմէթ մէզքիւրէ գարշը պէքլէտիյի տախի պիր իշտէ պիւյիւք ֆիքիր վէրմիշ տըր. Իսթէնիլմիշ տախի չու տուր քի, պէյնի միլլէթէ պիր պարտ իտարէսի վէ մուսթագիլ տախի պիր գանուն իտարէսինէ տեսթուր վէրմիշ օլտուղունտան, ին պիտի պիւյիւք թամիրաթը պիրպիրինէ պուլունմագ իլէ պիր պօզուլմագ տըր.

Սրպնիալըլար սուրէթի սէրպէսթլէթլէրինի գըլմաճագ իսէլէր, պու թէթպիրլէր վէ պունա պէնզէր թէտպիրլէր իլէ միլլէթին սէրպէսթլիյինի ինթիզամ իլէ թէմին իթմէք իսթէրլէր, իչին չօգ ազիզ մէքսատլարը օլուր. Պու եօլտէ պիր նէվզ տըր քի, տէր կէ-րիփէ Պէյլէր Սրպնիալըլարըն էլէ կէչիրմիշ օլտուղու սէրպէսթլէթլէրի, քէնտի փաթիխներինէ Ֆրանսաըլար, Նասիլ ուլուսլար սէզա տըր. Զիրա քի կէլէճէք հիւքիւմէթ, գըրալ օլմագ, ծիւմհուրիյէթ օլմագ, սէրպէսթլէթլէրինի վէ պու քէնտի շիւնէ տուտմագ պատ էլ տուտ. մուսամիլէյհ սէրպէսթլէթլէրին գադրը պիլինէրէք թամամ հազըր պուլունմալը.

Թայյինէ ղազէթալար վէ հալթա իրսալէթ Պէյի փարիս մուխպիրլէրինին գարշըլըգ իգամէթըն փարիսէ կէլիպ, իմբէրաթօր վէ իմբէրաթօրիչա թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ օլսա ու-նու իլէ իմտիզ իսէ, պու հալտէ պիր եաղըլըգ պուլունտուղու տախի խասսա օլունմագտա, վէ մուշարիլէյհի վալիտէսի Գրիսթինին ֆիքրի փարիսէ կէլիպ իմբէրաթօր թարաֆընտան գապուլ օլունմասը մալուլ, մէզքիւր թէվգիֆ օլունատ պէյաննամէ.

նէթ վէրմիշ օլմալը տըր.

Մուշարիլէյհա իգամէթիւն Ռոմայա իդամէթ իտէճէք նիյէթինտէ Բարա հիւքիւմէթ նին մուգավեմէթ իթմէսի, վէ բօլիթիգաճա կիւճլիւքլէր գուռուլ իսէ, Ռոմայա օթուրմասընը իսթէմէքտէն, Ռոմայա օթուրմասը իսթէրի կիւնտէն կիւնէ թաղվիյէթ պուլմագտա տըր. Համթա Բարա հազրէթլէրի պիզզաթ քէնտիսինէ եազըլը Ռոմայա կէլմէսինի նասիհաթ իթմիշ իմիշ.

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ

Ինկիլթէրանըն աթիք Բարլամէնթօսու լաղվ օլունըպ վագթի եագլաշմըշ, չիմտիքի վիւքէլանըն հիւքիւմէթտէն վէ անը թասահհուպ իտէն փըրգանըն տախի խօտասարըպտան տըշըմէսի կիւնտէն կիւնէ ասէրլիք հէյէթի քէսպ իթմէքտէ տիր. պու սէպէպտէն նաշի, Ինկիլիզ ղազէթալարը, Բարլամէնթօտա թէգէքքիւր օլունաճագ մէսէլէլէր իւզէրինէ միւպահասալաթա կիրիշմէքտէն գէսաէ, ինթիխապ օլունաճագ ազալարըն էքսէրիյէթի գանգի ֆըրգա թարաֆընտա օլաճագը մասպէս իլէ մէշղուլ օլմագտա տըրլար.

Շիմտիտէն քէչֆ օլունտուղունա կէօրէ, պէօյլէ պիր էքսէրիյէթ, Մ. Կլատսթօնըն թարաֆընտա օլաճագ-տըր, չիմտիքի վիւքէլա րէյիսի Մ. Տիզրաէլի, բարլամէնթօ տէրունինտէ պէօյլէ պիր էքսէրիյէթէ քէնտի բօլիթիգասընա գարշը գարա վէրիլիպ կէօրիւնուր իլէ թագտիր իտէմէյէճէքտիր. Տուրէ, Մ. Կլատսթօնըն եէրինէ թէքլիֆ իտէճէկի մէմուրլարը օլունապիլիր իսէտէ, Մ. Տիզրաէլի իչին, մէզքիւր նիզամը մուվաֆըգ հարէքէթ իլէ թավրընտան գալպ եազըլմագ պիր կիւնիւլիւք եօգ կիւյի կէօրիւնմէքտէ օլտուղունտան, նասըլ քի պունտան ագտէմ պիր տէֆա պէօյլէ պիր հարէքէթտէ պուլունմուշ տուր, պու տէֆա տախի մէզքիւր գուրաթըն վազ իթմէ իթմէսէրէք, հիւքիւմէթինտէն խիթիֆա իւլէմէսինէ տէյի գօրգուլմագտա տըր. Պախուսուս, սօն սաաթլարտա Իրլանտա քիլիսէսի հագգընտա միլլէթին րէյինի կէօրտիւքտէն, պունտա րիաէթ իտէնէքինի վէ խասսասընտան վազ կէչէճէքինի պէեան իտէրէք հիւքիւմէթէ նէրլիշմէսի մուվաֆիգ պիր չէյ տէյիլ տիր: Վազգասը պու խուսուս թէաճիւպէ շայան օլմայաճագ պաշգա, Թօրիլէրըն պիր պահսընըն իսէ, զաթ ինէ իւրսինըք մէզքիւր ղազէթա պէօյլէ օլաճաղընա պէքլէնէքտէ տիր կիւյի կէօրիւնիւր. Մէզքիւր ղազէթա, քէնտի պահսընտա ումում էհալինին միւրատը, Իրլանտա քիլիսէսինին լաղվ օլունա մուվաֆըգ պուլունտուղու թաստիգ իթմէքտէն սօնրա, հէր թարաֆտա աթիգ ուսուլին պաղասընա թարաֆկիր օլանլարըն քէնտիֆիսի տախի, պիզզաթ մէզքիւր քիլիսէ ուսուլ ու գայիտէսի հագգընտա մէլէսէլէրի քէնտի քէնտիլէրինէ օլտուղլարընը. Լաքին Մ. Տիզրաէլինին սիւքիւթ վէ իսթիրագըննա

ածվամ եյլէմէքտէ օլտուղուն պէեան էյլէմիշ , վէ « Մ . Տիզրաէլինին պագէն պէեանաթը տալի օլ գատար մէճզուլ վէ միւշէվվէշ վէ վագըթ կէչիրմէք իչին Թէրթիպլի սէօյլէյիշլէր տիր քի , անլէրի Թէֆթիշ իթմէք գաշմէթինէ կիրիշիլմէզ » տէմիշ տիր ,

« Էկէրչի եէնի բարլամէնթօ քիւչատընտա Մ . Տիզրաէլի , քէնտի ֆըրգասը իլէ պէրապէր , Իրլանտա քիլիսէսինին լաղվը էյլէմիեէթինի պէեան իտուպ , վէ պու մէմուրիյէթին պիզզաթ քէնտիլէր տէր իւշտէ եյլէմէլէրի էվլէա օլտուղունու իգրար իթտիյի հալտէ , շիմտիյէ գատար Թուլթտուղու միւշէվվէշ բօլիթիգա Թարիգինէ մուղայիր իթմիշ օլմաղ , վէ եարըն պու կիւնքի էֆքեարընա մուղայիր պիր պէեաննամէ նէշր իթսէ պիլէ , քիմսէ Թաաճիւպ իթմէմէլի տիր » տէմիշ տիր ,

Լաքին հէր հալտէ , պու տէֆա էքսէրիյէթէթէն եէնիլմէսի մէմուլտէն տիր , վէ նասըլ քի զաթէն պիր մատաւէտէ քիւչիւք տիւշմիւշ տիւր . շէօյլէ քի Մ . Տիզրաէլի , եէնի բարլամէնթօնուն Թէշէքքիւլինի Թէէխիր եյլէմէք էֆքեարընտա իքէն , գապինէթօ ապալարընտան չօգլարը գարշը կէլմիշ , վէ Մ . Տիզրաէլի պու նիյէթինտէն վազ կէչմէքլիյէ մէճպուր օլմուշ օլտուղունտան , պու սէնէ խիթամընտան էվվէլ ինթիխապլարըն պիթիպ բարլամէնթօնուն մէմուրիյէթինէ միւպաշէրէթ եյլէմէսի մուճէրրէպ տիր ,

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մերտտիպաշէն եկած նամակէ մը կիմանանք որ Ցօղաամանեան Պետրոս անուն մէկը 5 տարիէ 'ի վեր է որ Տեվէճիեան Մ . Գէորգին աղջկանը հետ նշանուած է եղեր , իսկ այժմ Քասապ պաշեան Աստուր անուն այրի մէկը կուզէ եղեր՝ այնպիսի լուծել եւ նոյն աղջկան հետ ամուսնանալ , իրեն կողմնակից ունենալով , տեղւոյն քահանաները , ժողովականները եւ բոլոր ազդեցութեան տէր մարդիկը ,

Պարզ ժողովուրդն՝ այս լուրը կիմանայ , անիրաւութիւն ըլլալը կըզգայ , եւ կախսի արանջալ , բայց ոչ նախորդ նշանածին ձայնը եւ ոչ ժողովուրդին տրտունջը կլսուի եւ հարսնիքը կախսի ,

Գուսանները եթէ մեկդի տանելով , նոյն իսկ Պօլսոյ նշանառէքները դիտելու ըլլանք՝ կը տեսնենք որ երբեք աղջկան կամքը հարցուիլ չեկայ , այլ գերի ծախելու պէս , առանց աղջկան կամքին խեղճ ամուսինները կառնեն կուտան .

Այս գրութիւնը ինքնին այնչափ չէհամապատասխաներ որքի ժամանակին որ՝ գրեթէ ճշգիւ նկարագրել խօսս դժուար է .

Ուստի քանի որ մեր այս նշանառուութիւնը կայ եւ պիտի ըլլայ , գոնէ տաներեց քահանան կանխաւ աղջիկը եթէ անգամ մը խոստովանցնելու ըլլայ , որդի բարբարոսութիւննիս մեղմացած կըլլայ .

Իսկ գալով Մերտտիպ գալ՝ , չենք գիտեր թէ , ինչո՞ւ աղջկան կամքը չեն հարցներ , եւ իրաւունք հշորպտունի սկզբունքով , աղջկն ալ հշորպտունին տայ կուզեն եւ ժողովուրդը կը դայթակղեցնեն ,

Ամոգնովութե եթէ ընտանեկան յարաբերութեանց հիմն եղող այս նշանառէքի եւ ամուսնութեան խնդիրը որոշող տեարը՝ այն պատրիարքական օրհնութեան կոնդակն է եւ պիտի մնայ որ նշանառուութեան տաեն , երկու ամուսնացելոց կողմերուն կրօրուն այս տեսակ վեճերուն ալ օրինաւոր որոշում մը եւ փախճան մը տալու երբը չեկայ ,

Թող ով կուզէ բաղդատէ այս տեսարը եւրոպական ամուսնական պայմանագրի մը հետ , եւ տեսնէ թէ ի՛նչ մեծ տարբերութիւն կայ եւրոպական ամուսնութեան եւ մեր ամուսնութեան պայմաններուն մէջ .

Օ .

— Ցումաա կիւնիւ Լօնտրայ ճիւվլուրընտա պիր ճէնազէ մերասիմէթի իչէ , Տէր Անտրէաս քահանանըն էօլիւ սահիպինտէն 50 ղուշ . ալըպ , վէ բամթիքինինէսինէ պիր վէգայէսիան թանսիլ իտ բէք , մէզարձը վէ սայիրէնի հոգգինը վէրմէմիշ օլտուղուն պիլտիրմիշ իտիք ,

Ցումաա իրթէսի կիւնիւ , մէզքիւր Տէր Անտրէաս քահանայ , մաթէմզատէլէրա կէլիպ , հագգը [illegible] միւնասիպ կէօրմիւշիզ տիւր ,

Հէօյլէ քի , Տէր Անտրէասըն մագբվուլուրըտան պիր գատըըն վէֆատ իթմիշ օլտուղու քէնտիսինէ խապէր վէրիլտիքտէ , մէրգում քահանայ , պու ֆամիլեանըն հալը սէֆիլանէսինտէն [illegible] խապէրտար օլմագին , [illegible] տուրըպ կիտէր , վէ պիր գալըըլտան իչին պիր բուխսաթնամէ ալըր Անտէն սօնրա , ճէնազէնին էվինէ կէլիւպ [illegible] քի , ճէնազէնին եադը ը օլարըր , ճէնազէնին գալըըլմասը մէսալէֆի հագգընա տիւշիւնմէքսէն տիրէ , քէնտինին պիր բուխսաթնամէ ալմըշ [illegible] տուղուն խապէր վէրիր .

Մըխթէվֆանըն հէմշիրէսի պուլունան գատըըն քէնտի հէմշիրէսինին պիր գալըըլմասընը իթէմէսինին պէեան իլէ , 20 ղուշ . մէրգում Տէր Անտրէասա 10 ղուշ . տիկէր պիր բաբաստ , 10 ղուշ ժամկոչլարա վէ 10 ղուշ . տախի մէզարձըլարա թագըմ օլունմագ իւզրէ 50 ղուշ . վէրիր . Մէրգում Տէր Անտրէաս տախի , մէզքիւր թագըմի պիլիլէ իձրա իտէր , սաաէ չու ֆարգ իլէ քի , մէզարձըլարա պիր օլան 10 ղուշ . եէրինէ 5½ ղուշ . վէրիր վէ գուսուր 4½ ղուշու . իքի գարիպ բաբասա սէպիլձիէ վէ օրատա պուլունան [illegible] գալայլարա տագըթըր .

Պիրձէ , եէնէ գուսուր բամթիքլեանէտէ տիր քի , պէօյլէ վգայիէյիլար վիրմէք իչին , թագալան խօրհուրդըն չէհատէթինէ միւրաճաաթ իթմէք մէպուսնէ հալէա խըլամէթ իթմէզ .

Ցագօպ , Տէր Անտրէասըն հալինէ կէլինձէ , քէնտի պարգ պիր բաբաս օլմաղըն վէ չօղլուղը կիւրի , էֆքեարը ամմէտէն նէ օլուր տէմէյուպ [illegible] գալըըշմաղ , մէտհէ չաեան տըր , վէ մէզարձըլարա 10 ղուշ . վէրմէյիպ , 5½ ղուշ . վէրմէսի վէ գուսուրունու ֆուգարասա տագըթմասը տախի օլ գատար տիւշիւք վէ վէմմ օլունմայա շայան պիր շէյ տէյիլ տիր . զիրա էօլիւնին եարըն տա պուլունանլարը , ան 10 ղուշու մէզարձըլա վէր , սատագաթը քէնտինիզ վէրիրիզ տէմիշ օլսալար , Տէր Անտրէաս հայի իլէ տէյէճէք պիր շէյ գալմաղ , վէ 50 ղուրուշուն եէրինէ 54½ ղուշ . վէրմիշ օլուրլար իտի քի , պէօյլէ պիր ֆարգ օլմայուպ , 4½ ղուրուշուն [illegible] տըր .

Պու ձիւմլէ եէնէ ճէնազէ սահիպլէրինէ սօրմագ [illegible] թանսիլ իթմէսի տախի , մէաճ օլունաձագ պիր շէյ օլմաեըպ , ճէնազէ սահիպինին համիյէնտէն թօզալմալը օլուր [illegible] սէթիր իտէրիզ .

— . . . Միւէլլիֆ .

Միւէլլիֆ էմլաքլարընըն զայ վէ զայպ օլմասընտա տայիր , կէրէք ղազէթամըզտա վէ կէրէք սայիր ղազէթալարտա էքսէր տէֆա պահսըլուր եազըլըրըը մալում օլուպ , վէ պիզճէ պուկուն սէպէպի իսէ , պաշլըճա գայտըզըլըգ մատտէսի օլմուշ տուր . նասըլ քի , պուկուն կիւպի պիր շէյտէ , պու կիւնլէրտէ Օրթա քէօյտէ գուշտուր կէլմիշ տիր . շէօյլէ քի , գարիյէի մէզքիւրէտէ Թուշ-վէրտիլէն ճիվարլարընտա , պիր գալտըրըմ ինչաատ մուրատ իտիլէրէք , օրալարտա միւլքիյէթիմիզ եին մալի օլան աթիգ պիր մէզարլըղըն պիր մըգտար եէրի ղայպ օլմագտա , վէ անճայիպի տախի շուրասընտա տըր քի , մէզքիւր ճիվար էվլէր սէքէնէսինին ճիւմլէսի Հայ օլտուղու հալտէ տախի , պէօյլէ պիր միւհիմմ մատտէյէ գայտսըզլըգ վէ իգմալ իրայ իտիլմէքտէ տիրլէր ,

Մէզքիւր մէզարլըղըն գարշըսընտաքի հիզատա իայլի էվ պուլունուպ , օլ մըգտար էվ պէրի Թարաֆ մէզարլըղընտան ճաաէյէ գաբըշտըրըլմըշտա տըր . Ֆիլ վագը ճաաէնին կէնիշլէթիլմէսի նիզամընտան օլուպ , վէ էհալինին մէնֆաաթը իգթիզա մէզարլըղտան պիր մըգտար եէր ալընմըշ ըսա , պիր շէյ տէնիլէմէզ , ֆագաթ մուղայիրի օլարագ , գարշը Թարաֆտան խայլի եէր պըրագըլըպ , մէզարլըղտան ճաաէյէ եէր ալընմասը աճայիպ պիր մուամէլէ տիր : Շու տախի պիլինմէլի տիր քի , մէզարլըղըն գարշըսընտաքի էվլէրին հիզասընտա գալտըրըմ եաբըլաճաղ օլսա տահա տօղրու վէ տահա միւնասիպ օլաճագ իտի , վէ իսմթ եօլ սըրաքի գալտըրըմա տօղրու պաղլանըր . Էկէրչի մէզարլըղտան ալընան մահալլ պիր չօգ մալ օլմուշ վէ եալըզ թաշը վէ եա տիվար պուլունմուշ օլսա իտի , տէյիլ մի քի , ճաաէ , գարշը հիզատան նիզամ իւզրէ էօլչիւլիւպ , լազըմ օլտուղու գատար եէր պէրի Թարաֆտան ալընաճագ իտի ,

Աճէպա միլլէթին մալի վէ հաթթա մէզարլըգ կիպի պիր մուգատտէս պիր չայըն մալի գասար իթիպարը եօ՞ք մու տուր : Վէ իշթէ խըթթամսըզլտա միլլէթիմիզէ պէօյլէ պիր գայտսըզլըգ վէ իգմալ պուլունտուղու հալտէ , սայիր եէրլէրտէ նէ՛ տէրէճէյէ գատար իգմալլըգ խուկիւմ իւ էքսօլայ ֆէսատ օլունապիլիր ,

. . . միւէլլիֆ իշպու պահսըմըզըն ղազէթայի միւթէպէրէնիզէ տէրճի ըճա օլունուր ,

Պիր քաչ Օրթաքէօյլիւլէր .

ԹԻՃԱՐԻՅԷ

Պանգը Օսմանի Թարաֆընտան վէրիլէն Սէլանիկ բիաչասը տըր :

Սէլանիկ 3 Նոյեմբեր .

Զէխայիր . Հէր նէ գատար ալէսսէվիյէ պիր գավիլիկէ մէյլիէթ վար իսէտէ , պու ճիւմլէ իլէ տախի սօն բիաչամըզտան պէրու , պու հաֆթա զարֆընտա բիաչատա Թէպէտտիւլաթ վուգուշ պուլմամըշ տըր : Նումունաչագ , պէեազ վէ գըրմըզը պուղտայլար , Արանեատան օլան սըբարըշլարըն Թէէսիրի իլէ ապար ապար իւսթէ գօյմագտա տըր . սէրթ պուղտայլար պուրնուն մուղայիրի տիր . չիւնքի իխրաճաթ իչին ալըմըը եօգ վէ պուրատա գուլլանըլաճաղ տախի չօգ տէյիլ տիր : Արբալար գավի տիր , լաքին ֆիատլարտա Թէպէտտիւլաթ եօգ տուր : Մըսըր պուղտայը վէ չավտար հալէա արանմագտա տըր . պա խուսուս եագըն իսկէլէլէրտէ չօգ իսթէնիլիօր , չիւնքի մալ կէլմէմէքտէ օլտուղունտան Թիւճճարլար կիւսիպ օրալարտան մալ արամագտա տըրլար :

Պուղ . սէրթ իյի ճինս	քիլ .	115 ղուշ .
» » իքինճի վէ մասքիլ	»	105 »
» եումուշագ գըրմըզը	»	98 »
» » պէեազ	»	118 »
Չավտար	»	72 »
Մըսըր պուղտայը	»	72 »
Արբա	օգգասը	35 փարա

Լիրա 103 ղուրուշտան ,

Բամուգ . Բիաչատա իշթիհարլըգ աէզամ իթմէքտէ , վէ ֆիատլար կիտտիքչէ կիւն իւսթէ գօյմագտա տըր . կէչէնտէ , կէրէք 61 վէ 91 կիւտէն Թէսլիմ օլմագ իւզրէ , վէ կէրէք մէվճուտ մալտէն ճէսիմ սաթըշլար օլմուշ տուր .

Ամերիքա 11¼ տան 11¾ ղուշ .

Եէրլի 9¾ » 10¼ »

Լիրա 100 ղուրուշտան , կէտիւէ Թէսլիմ օլունմագ իւզրէ .

Ասքատ . Ալիշ վէրիշ ֆիատլարտա , իշ եօգ .

Փօշու վէ եէրէ . Տուրկուն ֆագաթ գավի [illegible] տըր .

Պամպուգ վէ [illegible] . Հավանըն ֆէնա [illegible] Ցապանըն բօսթասընըն կէճիքմէսի , պօյլա իսկէլէնէ Թէէսիր իթմիշ տիր կէօրինիւր : Արնավուտ քէնտի [illegible] պիլէլէրինտէն մալ [illegible] լար իչին իչ եաբմատան իճապիլաշ իթմիշլէր տիր . պինաէն ալէյհ գամպիօլար , իխրաճաթըն քէսրէթինէ նիսպէթլէ չօգ օլաճագ իքէն , գըթ պուլունմուշ տուր : Պու ճիւմլէ իլէ տախի գամպիօ ֆիաթլարընտա կէվշէքլիք վար տըր ,

Լօնտրա 3 այ վատէ 108 տէն 108½ ղուշ .

Ֆրանսա 3 » » 170½ տան 171½ բարա

Վիեննա 3 » » եօգ — — . —

Լիրա 100 ղուրուշտան ,

Մէճիտիէլէր 40 բարա սէօնթօ իլէ սաթմագ իսթէնիլիեօր . մէթալիք իւզէրինէ իսքօնթօ վար , 104¼ ղուրուշ : Ցայիզ եիւզտէ 10 տան 15 է գատար տըր :

Մարսիլիա 6 Նոյեմբեր .

Կէրէք եումուշագ վէ կէրէք սէրթ պուղտայլար տալքըն . իշ եօգ .

Մըսըր պուղտայը գավի ֆը . 19 .

Արբա » » 18 .

Ալամանա բամուգու » 100 .

Փօշու տէ լինմիշ [illegible] Ֆրանգ 14.50 .

Զէյթին եաղը , մահսուլընտա չօգ մագ իւզրէ , Ֆրանգ . 68.50 .

Լօնտրա 6 Նոյեմբեր .

Զախիրէլէրտէ Թէպէտտիւլաթ եօգ .

Աֆիոն գավի չէքի՛ն 26/6 տան 27

Թիֆթիք » » 43 բէնս .

Մըսըր պուղտայը պիրի տէրճէ Թէսլիմ օլունմագ իւզրէ , չէքի 30/6 տան 31 .

Լիվէրբօօլ 6 Նոյեմբեր .

Օրլէանս—Օրլէանս բամուգու 11½ .

Սաթըշ 15 պին պալեա Օրլէանս . բիաչա գավի տիր .

Մանչէսթէր 6 Նոյեմբեր .

Մանհուտի Թ . մարգա Ամէրիգան 15¼ բէնս .

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

Ֆլօրանսա 6 Նոյեմբեր .

Բարլամէնթօ մէճլիսի Նոյեմբեր 24 տէ Թէճէմմիւ իթմէք իչին տավէթ օլունմուշ տուր .

Բօմա իշկէրինին Թէսվիյէսի իչին եէնի մուխապէրաթա պաշլանաճագ տըր . տէյի գուլլանըլան կէլէն Թէվաթիւր էսասըզ չըգմըշ իսէտէ , խուսուսը մէզպուր [illegible] օլան հալ հագգընտա պիր Թէպէտտիւլաթ վագը օլմամըշ տըր . Եէնի պիր մուահէտէնին ագտ օլունմասը լաֆը եալան տըր .

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱՉԱՍԸ

Հով .	26	Ախշամ գաբանտը . . .	45-26
»	28	Սապահ աչըլտը	45-32
»	»	Էն եիւքսէք	45-36
»	»	Էն աչաղը	45-30
»	»	Էօյլէն գաբանտը .	45-30

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Թահրիրաթը էճնէպիյէ միւտիրի սաատէթլիւ Սարգիս էֆէնտիյէ , վէ տիվանը Հիւմայուն միւթէրճիմի էվվէլի իզզէթլու Մաճիտ պէյէ , Արանիա հիւքիւմէթի Թարաֆընտան Իզապէլ նիշանը վէրիլմիշ տիր :

— Բրուսիա տէվլէթինին վէ միւթթէֆիգայի Ալմանեայի Շիմալ իէին , Տէր—սաաէթ սէֆիրի օլուպ , մէզունէն Ալմանեատա պուլունան գօնթ Աիմօն տը Պրասիէնին եադընտա պուլունան ավտէթ իտէճէկի իշիտիլմիշ տիր :

— Իսկէնտէրիյէտէն չըգըպ , Լօնտրատա կիթմէք իւզրէ պուլունան տէօրթ գըթա Ինկիլիզ վաբօրլարընըն , ֆուրթունատա Թուլթուլարագ պաթմըշ օլտուգլարը , վէ մէզքիւր վաբօրլարտան պիրիսի , եօլճուլարը վէ Թայիֆալարը իլէ պէրապէր պիսայիւթիւն պաթմըշ , վէ հիչ պիր ճան գուրթուլամամըշ օլտուղու , Իսկէնտէրիյէտէ նէշր օլունմագտա օլան պիր Բօմ ղազէթասընտա օգունմուշ տուր :

— Նասըլ քի պիլտիրմիշիզ տիր , Ֆը-

քանաս անվէթի Թարաֆընտան Տէր-սաատէթէ եէնի պաշ գօնսօլօս թայինի օլունան Մ. Պէլին, ձիւմա կիւնիւ Մարսիլեա վաբօրու իլէ Տէր-սաատէթէ մուվասէլէթ էյլէմիշ տիր.

— Տէր-սաատէթտէ Իթալեա սէֆարէթի պաշ սըր քեաթիպի Մ. Գուրթարասի, Թրիեսթէ վաբօրու իլէ պու րաեա վասըլ օլմուշ տուր.

Մուսթէքիլէն, մուհթէվէմ Մագսիմիլեանին գաթլի հէնգեամընտա, Մեքսիգա անվէթի Թարաֆընտան մասլահաթկիւզար պուլունմագտա օլուպ, վէ պատէհու մութէվէֆա իմբէրադօրուն Վիեննաեա նագլը պուլան ձէնազէ ալայընտա հազըր պուլունմագ իչիւն եէնէ անվէթի Թարաֆընտան չէհրի մէզքուրէ կէօնտէրիլմիշ տիր.

ԹՈՒՆԱ ԳԸՅԸՍԸՆՏԱ ԻՀԹԻԼԱԼ ՖԸՐԳԱՍԸ

Իթալեաստա իհթիլալ ֆըրգասը, Մ. Բալթաձձինին ձէնէրալլարը մարֆէթի իլէ, Աւստրիանըն հըրս ու հիւսէթլէրի էօնիւ ալընմըշ օլտուղունտան պէօյլէձէ պօշ օթուրմագլըգտան րահաթ խոշլանըր խոր. պունուն իւզէրինէ կիրիտ իհթիլալը իւսթէ կէլտի.

Պու իհթիլալըն մագսատը նէ՞ իտի. վէ մուհթաճ օլտուղու նէ՞ իտի. պունու մագլուպ օլմուշ գալտան տիւշիւնմէկլէր իտի, վէ անձագ իհթիլալ ալմազ էֆքեարընտա պուլունմագտա իտիլէր. Բուսիա հագգընտա վէ անըն Շարգտա օլան նիեէթլէրի իւզէրինէ քիմսէ հիչ պիր չէյ իշիթմէմիշ իտի.

Կարիպալտի պիր ձէնէրալ քէնտի ասաքիրինէ ալընաձագ պիր Թալեա կէօսթէրիր կիպի, պունլարա կիրիտտէ պիր հիւքիւմէթ կէօսթէրտի քի, օրատա էհալինին պիր գըսմը մէզքիւր հիւքիւմէթէ գարշը սիլահլանմագտա իտի. Իհթիլալ լուղէթի մէյտանէ չըգդը, խըրիթիան էհալիլէր անձագ ուֆագ պիր իմտատա պէքլէրլէր քի Միւսլիման էլինտէն գուրթուլասընլար տէնտի. վէ տէբագալ պու իշկիւզարլար չանթա վէ Թիւֆէնքլէրինի ալըպ կիրիտէ, Թիւրքլէրէ գարշը Թիւֆէնկ աթմագա գօյտուլար.

Մօսգովա վէ Սէն-Բէթէրսպուրկ գազէթալարը, մալիւմ օլտուղու վէջհ իլէ օրալարը տէմօգրաթ վէ իհթիլալ էֆքեարընտա չալըշըթէ օլարագ, քէնտի սայ ու ղայրէթլէրիմէ մուգապիլ պիր միւքեաֆաթը կիրանպահաճա նայիլ օլմագլըգ սիւրուր ու իֆթիխարը էմէլինտէ պուլունմագտադըրլար.

քեար նասը պիր էսալէթ օլտուղունտան պու սէրպէսթիէթ գահրամանլարը օլան տէլիգանլըլարըն պու սէասէթ աբանը թահսին իթմիշլէր. Բուսիա իմբէրաթօրու իսէ, սէլամէթինէն կէօզէթի եաշամագ գասար գայղը բիգգաթա կէլտի.

Իքի սէնէ իլերլէմիշ վէ կիրի սէօնիւ շէն, Միւսլիման քէօյլիւլէր Գըրըմտըգտան, գազագ վէ հայտա իսլահաթտէն սօնրա, Կիրիտլիլէր պիր ասի սանա սէսաք չըգարըրլար, Սէն-Բէթէրսպուրկ վէ Աթինա գազէթէօլարը, եագընտա պիր էյլօրա ձէնկի վուգու պուլանձագ վար իլէ ձէվապ վէրտիլէր.

Սըրպ վէ Ուլահ Պուլղարտա գարըշըգլըգը, Գարատաղա էշգիէր կէօնտէրիլտի, սիլահ վէ միւհիմմաթ թօբլանթըլըգը. պիր Թագըմ հայթա կէօնիւլլիւ սաքիր եազըլտը, Պալգանլարա կէօնտէրիլտի, վէ հասըլը Պուլղարիսթանտա պիր իհթիլալ չըգարմագ իչին հէր պիր չէյ հազըրլանտը.

Պու գատար ճահտ ու իգտամէն սօնրա, վէ ալթը այըր իլէ սարֆ օլունան ալթուն պարտէն, արգա օլունան իհթիլալ հալէ կէլէճէք, վէ իհթիրաօլունան բալթալար վէրիշ կէճիքմիշ օլտուղունտան, իհթիլալըն եօրուլմագ իհթիլալ կէօնիւլլիւլէրինէ միւրաձաաթ օլունմագ տիւշիւնիւլմէքտէ տիր. Մադթանա մուհարէպէսի իքինձի տէֆա օլարագ, Կարիպալտի Թագըմընըն ալըլմա կէմ թագար. Մաձձինի օրատա պօշտա տըր, վէ իհթիլալ ֆըրգասընըն էյլէնէ պիր մէշղուլիյէթ գալմամըշ տըր. Պուգրէշ, Ճէօրճէօվա վէ Օտէսա շէհիրլէրինտէ պուլունան Պուլղար իհթիլալ գօմիթէլէրի պունու պիլիրլէր. Պունլարըն մէմուրլարը օրթալըգ տօլաշըլըր, պէյանլէրինտէ սըգ սըգ մէրթուպլարըլմագտա տըր, վէ կիրիտտէ օլտուղու կիպի, Կարիպալտի կէօնիւլլիւլէրի, Շարգըն խէլասը իչին ձէնկլէշմէքէ միւնթազըր պուլունմագտա տըրլար.

Պուգրէշտէն ալընան մէքթուպլարըն գավլինձէ, գաթէն Կարիպալտի Թագըմընտան պիր միրալայ, Ուլահ Պուգրէշտա կէլմիշ տիր, վէ պունուն միւսաիթէթի, Ուլահ Պուգրէշ օրտուսու Թալիմինէ Թայինին օլունմուշ օլան Բուս վէ Բրուսիալը սաքիր գապըթանը իլէ ուզլաշմաստան խարէթ տիր. Մէնօթթի Կարիպալտի վէ Բիգօթթի Կարիպալտի, պիր մըգտար մեաշ ըէծիպլէրի իլէ օրատա նէթիճէ պէր խիշ վէ պիլաէն ալէհ Սըրպիա իհթիլալընը, մուավէնէթինի պիր իշ նէրինէ գօյմըշ օլտուղու իթալեան իհթիլալ կէօնիւլլիւլէրինին մուավէնէթի իլէ, օրալարտա նէսի վէ տահա սըրտարլարընտա գուլլանըլմաշ պիր հազըրլըգ գուհուր իթմէսի իհթիմալէն տիր.

Իթալեա գըրալը տախի պու պապտէ, քէնտի թէպաալարընըն պիր գաչընըն Թունա գըյըսընտա հիւքումէթ գաթ գօմիթէլերլերիմլերէն պիր ձինայէթ խուսուսունտա օլմազ տըր, չիւնքի, Ֆլօրանսա, Նաբօլի վէ Միլանտա չէհիրլէրի գարըշըգլըգլարընտա, պիր գաչ գարըշըգլըգ էքսիք օլմազ լարընտա չիւզէն եօգ տուր. իհթիլալ իլէ հիւքիւմէթէ կէշիգ տէվլէթին սիւրիւթիւմի հալէ, սալիհի իւրինէ կէթիրմէք իչին էլէտէն կէլտիկի գատար չալըշըլըր.

Պու թէշէպպիւսաթըն նէթիճէսի չիւմլէտէն, պիր չօգ քէշիֆ օլունապիլիր. Մէրգումըն տէլիգանլըլար, պիլմէնէլէք Բուսիա, Բրուսիա վէ սայիրէնին Թամալընտա ալէթ օլմուշ օլտուղլարը հալտէ, Ալմանիա վէ Բուսիա սահիպլէրինին քէնտի աճնաբա ֆէտաքեարլըգլարընը սաթըձը ֆայտալանմագ օլուպ, ֆագաթ սայ իթիլալ խանէրէ, պիր իշ նէրինէ գօյմաքլըգլարընը չօգ կիձ անլաեաճագլար տըր.

Իշթէ պու խուսուս շիմտիտէն քէշֆ օլունապիլիր, վէ կիրիտին էմսալի սախի պիր տէրս սաքըրլըգ ըէզա տըր.

Լաքին մալիւմ օլտուղու էշրի չարբասը տըր քի, Բուս վէ Իւնան եայանըլարընըն, քէնտի գումպէթլէրինի Թէէֆ իթմիշ օլտուգլարը պիր միւսավաթ, կէօնիւլլիւլէրին աճզ ու սըգօնտըն նէ տէրէձէյէ գատար եայանա չըգարմըշ տըր.

Իմտի, Թարիխին պու խուսուսու հագգընտա տիգգաթա շայան պիր քիթապ վար տըր քի, Բուսլարըն, Շարգ հագգընտա օլան նիեէթլէրի ամէճիմագլըգընտա վէ պու նիեէթլէրին իճրասընտա մուվաֆֆագ օլապիլմէք իչին գուլլանտըգլարը թէտպիրէ աշինա օլմագ իսթէէնլէրին, մէզքիւր քիթապը օգումալարը Թէօլիֆ իտէրիզ. զիրա շայէթ Ֆայտաէլի նասիհաթլարը միւնտէրիճ տէրպէյրէտէն իպարէթ պիր չէյ տիր.

Մէզքիւր քիթապ, սէրպէսթիյէթէ պիր իբտիտա իթմէքսուզ տիր գանրը իլէ կիրիտ գօյմուշ օլան Ֆրանսըզ տէլիգանլըլարընտան Մ. Ժիւլ-Վալէօնուն Թէէլիֆքէրտէսի տիր, պու գիթապ սէրպէսթէք կիրիտ կիթմիշ, օրալարըն, տաղլարընը վէ պաշգա իթտիլի հէր պիր չէյի կէօրմիւշ. Աֆրիքա վէ Բուլկարիայի սալարը գահրամանլարընա օն իքի ալ մուտարէպէլէրտէ պուլունմուշ, ալարըճա քէնտի արդասաշլարը իլէ գարըշ վէ սէլլէր իճինտէ եուրմիւշ, էթրաֆը գաչըրմըշ վէ սարա պըրագըլմըշ տըր. Կիրիտին էհլինի իլէ էվլէրտէ օթուրմուշ, վէ պունլարըն պազը ֆաքիլէթինի մէշ իթմէքտէ տիր...

Լաքին գահրամանլարըն խիյանէթ հարէքէթլէրի սախի վար տըր. պունլարըն եալըն վալար իլէ, օլ գատար խըլաէթլի, իհ սիւսլէրը վէ Թամըզլէրի վէ քէնտիլէրէ չալըշմա պաշլար պուլունմագտա հալտէ, պիհուտէ եէրտէ էօլտիւրիւլմէլէ կէօնտէրմիշ օլտուգլարընը սախի կէօրմիշ. Իհթիլալ տօգմամուշլար էմմէթ իթմիշ իքէն, Իւնան Բուսլարըն էտէպսիզլիկ իլէ Կիրիտ լիւ հէնձ կէօսթէրմիշլէրէ պաղլանմագ գաճըմլէրինի կէօրմիւշ, Իւնանլըլար սըրըն կիրիտլիլէրտէն աճըգլան էօլիւմլէրի կէօրմիշ, վէ կիրիտէն իքինձի գաժըլմագ իչին կէլիր տէօնմիւշ օլան կէօնիւլլիւլէրին Բէլլէս էօլտիւրիլմէսինի մուշահէտէ էյլէմիշ տիր.

Վէ հասըլը, գավկա խալքլարըն, ձէզիրէյէ կիթմէք իչին քէնտիլէրի Թահրիք իթմիշ օլանլարա գարշը վէ գատլէնէթի օլմատան էվվէլ քէնտի քէնտիլէրինի զիեատէ սաթըլմաք սէպէպէ գարշը, լանէթլէր օգուտուգլարընը իշիթմիշ, վէ էհալինին պիւյիւք գըսմը, իհթիլալա Թարաֆ օլմալըգընը Թամամիլէ կէօրմիշ տիր.

Պունլարըն քեաֆֆէսինի կէօրիւպ աշինա օլմուշ, վէ Բուսեանըն վէ Իւնանըն կիրիտտէ տուլուշմագտա օլտուգլարը Թաւր ու հարէքէթէն իպրազ իւլէնէրէք Ֆրանսաեա տէօնմիւշ տիր. վէ իշթէ պու ձէվապլ մէզքիւր քիթապը նը գալէմ ալմըշ տըր. Պու գատար իֆգարա էյլէնէձէք հիքեայէ ազ օլուրտու կիպի պու գատար օգունմասըն ֆայտա կէօրիւլիւր պիր քիթապ սախի աղ պուլունուր.

1կէօնի, սըրթըր Սէն-Բէթէրսպուրկ վէ Աթինա միւգավէլէթլէրը նօթալար նագսինլըր, վէ էվվէլըն գայըմաքամլըգլարը մէմուրինտաուն կէօնտէրիլիւրլէր. 1826 սէ-

---

ԻՔԻՆՃԻ ՏԷՐՍ

ԹԱԳՍԻՄԻ ՄԻՒԹԱԼԱԱ ԻՒԶԷՐԻՆԷ

Էֆէնտիլէր,

Պիր գաչ միսալլար իրատ էյլէ, Միւթթէֆիգայի-Ամէրիգանըն գանունընամէսինին պիզձէ նէ տէրէձէլէրտէ էհէմմիյէթ ու ֆայիտէսի վար իտուկինի մուխթասարձա պէեան էյլէտիմ. Մէզքիւր գանունընամէնին, պիր կիւն էմսալի նա մէսպուգ տէվլէթ ու իգպալէ նայիլիյէթէ սավէթ իտիլմիշ օլան պիր էհալինին, վէ սարըմըզըն խիթ ամընտան էվվէլ տիւնեանըն էն զիեատէ պիւյիւք, էն զիեատէ այնի թալիաթլա մէէլուֆ, վէ էն զիեատէ սահիպ գուտրէթ պիր միլլէթին գանունընամէյի էսասիսի օլմասը աշիքեար տըր.

Մէզքիւր գանունընամէ, պու կիւնքի կիւն, եէնի վագըթլարտա գուհուրա կէլմիշ տէվամ իտէպիլմիշ օլան հիւքիւմէթի ավամընըն, վէ ըէմալի միւսավաթ ու հուգուգ, վէ քեաֆֆէյի շէհրիլէր հիւքիւմէթի ամէլիյէսի իւզէրինէ իպնա պըլընմըշ օլտուղու կիպի, քէնտի սըֆաթլարըըլա սախի նէկեանէ պուլունան պիր հէյէթի իտարէ գանունընամէսի տիր.

Մէզքիւր գանունընամէ սէրպէսթիյէթին քէմալ մէրթէպէ համիսի պուլունտաղարտա մուհարէ..., ալամը նասըտան պիրիմինին Թէհի եէրտէ գարարը մուձիպ օլապիլիր օլան հէր խուսուսա սախի գարշը վէ միւշտէ տիր. Մէզքիւր գանունընամէ հէմ րէյ պէրլագ, վէ րէյ աչըգ սօյլէմէ, վէ հէմտէ, պիզձէ գարայիպ մագթուլէսինտէն պիրէր քիսմաթիլըգ սահա օլունարագ, պու կիւնքի կիւն պիզի մէշղուլ գըլմագտա պուլունան քեաֆֆէյի մէսէլէլէրի, եանի սէրպէսթիյէթի չալըշմա, սէրպէսթիյէթի հիւնէր ու սանաթ, սէրպէսթիյէթի մէզհէպ, վէ սէրպէսթիյէթի Թալիմ ու Թէրպիյէ մէսէլէլէրինի հալ իտիպ պիթիրմիշ տիր. Միւթթէֆիգայի-Ամէրիգատա, սուրէթի իտարէ խալգը հիւքիւմէթ, սաքէր խալգը օրտու, ալայլօմաթըլըգ, էհալի պօրճու, պանգալար, վէ ուսուլը նագտիէ (Թրասթօ բրիւլիքէ) տէնիլէն չէյլէր, պիլիւմէքի կիպի օլմաեըբ, իլլա պիրթէն պիրթէն պաշգա նազար իլէ պագըլմագտա, վէ պաշգա Թարզ վէ ուսուլտէ պուլունմագտա տըր, վէ պունլարտան հուսուլէ կէլէն նէթայիճ մէսէլէսինէ կէլինձէ իսէ սէ, հէնիւզ տիւնեատա, պիզիմ էսքի տիւնեատան զիեատէ մէնֆաաթ ու մուհասէնէթ կէօրիւլմէքտէ օլմասըն, գաթան ինքեար իտէմէմ.

Վէ իշթէ պունտան չիւքեայէթ տուրէթէ նէշէթ իտէր քի, Ամէրիգա գանունընամէ վէ Թարիխի խաքինգէսի, քէապի վուգուաթ վէ մալիւմաթ իւրիւմէսէ չուհան Թիւքէնմէզ տէրսլէր վէ Թէմսիլլէր իլէ մըլըու պուլունմագտա տըր.

Հէլէ էօյլէ պիր մալիւմաթ ու վուգուֆիյէթին, շիմտիքի հալ ֆայիտէլի օլմասընա կէլինձէ, օլ պապտէ զէրրէճէ շիւպհէ ճայիզ տէյիլ տիր. չիւնքի չէմմ կիպի աշիքեար տըր. Ալէլ խուսուս պիլիյօր իսէմ, մէզքիւր գանունընամէ գատար միւֆիտ պիր քիթապ օլամագ միւսէպիլիլիմ. զիրա, ալթմըշ սէնէտէն պէրու օն տէֆա հիւքիւմէթ տէյիշթիրմիշ օլուպ, վէ հէր տէֆասընտա սախի հիչ պիր չէյ մուվաֆֆագ օլամամըշ օլտուղումուզ, վէ 1789 սէնէսի իհթիլալը Թարիխինի եէնի քիւչաթէ չըգարըշտըրմըշ հալտէ, Ամէրիգալըլար իսէ, քէնտի Թըթրէթլէրի Թարիխինի, մէզքիւր գանունընամէլէրի սայէսինտէ գազանմըշլար տըր. Պիզիմ 1789 սէնէսինտէն պէրու մէյտանէ չըգարտըգըմըզ մէսէլէլէր, Սիգիֆին գանապը(1) կիպի, հէմ իշէ եուվարլանըրագ եուվարլանըրագ կէրի տէօնմէքտէ, վէ քէնտի պաշըմըզա տիւշմէքտէ օլտուղու Թագտիրտէ, Ամէրիգալըլար իսէ մէզքիւր մէսէլէլէրի չօգտան պէրու հալ իտէմիշլէր տիր. Օնտան սօնրա քիմսէ Ամէրիգատա գուտրէթի գանունիյէնին Թէրքիպի, գուտրէթի իճրաիյէնին պիրլիկի վէ սէրպէսթիյէթի, գանունընամէ հագգընտա վագիֆ էօլմայան պուլունան հիւրմէթ ու րիայէթ, գուրալըրմըզ հուգուգու չարթլարը, վէ միւնթէխիպլէրին պիր սինիֆ իւզրէ Թագսիմի իւզէրինէ միւձտաալաԹա չըգըշմանըգ, իլլա, հէրքէս, հէր ան մաստի վէ մանէվի իսթիհսալլարըն իւէրու կիթմէսինէ մէչզուլ օլմուշ տուր, վէ նասըլ քի մէզքիւր իսթիհսալլարտա քէնտի ալամէթլէրինէ, պու կիւնքի կիւն պիզիմ Թէձձիւպիմիզի սավէթ իթմէքտէ տիրլէր. Ֆէրտի վահիտ, բոլիթիգա մաքինասընը պօզմագըզըզ, վէ հէրինէ էվվէլքինտէն զիեատէ իշէ եարամախաձագ հէնի Թարզտա պիր մաքինա Թէրթիպ ու ինշա իթմէքլիքի խաթըրընտան պիլէ կէչիրմէքսիզ օլամազ, ֆագաթ, սաարը միւֆիտէ հուսուլէ կէթիրմէսինէ սարֆը էզհան իլէմիշ տիր. Խիւլասայի քէլամ, պիզ, հաթտա իչինտէ տէպէլէնիպ տուրմագտա, վէ տըրը վէ սանձըլարընը տէֆիյէ բահաթ պուլմագըլըզա մուվաֆֆագ օլամաեան պիր խաաԹաեա պէնզէմէքտէ օլուպ, վէ տէրտիմիզէ տէրմանը պուլմագ նիյէթիլէ միւրաձաաթ վէ իհթիմալ իլէտիքլէրիմիզ, մուալիճլէրտէն տըրըլըշ տըրըլըշ տաւա զիհատէ քէսփ չէօքէթ իլէմիշլէրտէն պաշգա պիր Թարզ կէօրէմէմէքտէ պուլունմագտայըզ հալտէ, Ամէրիգա իսէ, քէնտի հիւքիւմէթի սայէսինտէ, քէմալի հաքիմէ ու սըհհաթէ մալիք պուլունան, վէ սէֆայի խաթըր իւզրէ եաշամագտա օլան պիր սաատէթլի պէնզէթիկիլինտէն, գամուն հիւքիւմէթի հագգընտա սարֆը զիհն իթմէքլիյը, իլլա անտէն ֆայտալանմագտա օլմագտա տըր.

Հալ՛ֆ քի, պիզ էօյլէ պիր իգպալէ նայիլ օլարագ, մէզքիւր մէսէլէյի հալ իտէմէմիշ իզ տիր, վէ Ֆրանսատա բահաթլըգա սիւրիւլմիւշ սիր. Պիզ բոլիթիգա տէնիլէն չէյին, մագսատ ալը

(1) Սիգիֆ, աթիգ պութբէրէսթլէր գավլինձէ, ֆէնա պիր ատամ օլտուղունտան, վէ եախօտ իլահլարըն պիրինիկինի պուլունան Ծիւրիւթէրին, չալըշմա կէօյլէրէ կէօթիւրմիւշ օլտուղու պիր գըզը մէրգումին պէտէրինէ խապէր վէրմիշ պուլունտուղունտան, ճէզա օլարագ, մէրգումն ճէհէննէմտէ գօձա պիր գայա Թաշը վէրիլմիշ, վէ տուրմագսըզ պիր տաղըն էօզարը մէզքիւր Թաշը եուվարլանարագ չըգարմասը էմր օլունմուշ իտի, գայա պիթթաբի տաղըն քէնտի տըբէրլէմէսի եուվարլանըբ եուվարլանըբ էնէ աշաղը տիւշէրիքինէտէն, Սիգիֆ տախի տաիմա շալըշըգ եօգարը չըգարմագլըգա մէճպուր պուլունուր իմիշ.

նէ սինոնէնգոլմս պաղէթանրար պիր եէ-նի Նավարին տիւմպէլէրի չարսընար, բուսմ պաղէթալարը միւ տարկպ վէ խէ-եա ի Ջիլթու հաթ հիքայէլէրինի սէֆաթէն եազսընար, պունլարըն քեաֆֆէսի օլապիլիր, օրուր վէ օրանդագ։ Ամիլնատա Եունան գօմիթէսի աղը օրան Էնդէքանդա Էլլէնէ նամ զազէթա, հէր հաֆթա թիւրքէրին մաղուպ օրմասընը վէ մէվթա վէ մէճրու հլարին սաերլարը-նը խէթէսիի գատար զահմէթ չէքիպ պիլտիրսին պունլարըն քեաֆֆէսի վահի տիր, պատէվին պէօյլէ եազըշսըզ ալ-տաթըշարա քիմսէ ինանմազ։

Լաքին, Կիրիտէ ադթըդ միւ մքին օր-մաեան չէյ, պու սէֆա Թունա գլՍԸ-սընատա թէշպիս օրունմագ իսթէնիլ-մէքտէ տիր։

Վագատա Իվնօրա սէվլէթլէրի քէնտի մէմուրլարը մարիֆէթի իլէ օրատա հա-գը պուրունմագատա իսէլէրտէ, սէսրօթ-լուգ։ Վիսթիւ վէ Սրբէ գէրելարընատա հէր վագրթատան զեհատէ թագվէյէթ պուլմագատա օրատուդունատան, վէ Շարգատ ուլու պիրատէշ եագմագ ղէնն, իսթիգ-բալեէթ վէ սէրպէսթիեէթ թէսսավվուր-լարընը մէյատնա ամթարագ։ գուլանար-դը Ֆիլանէքեարլըգլարըն պաշա չըգաճա-ղընա էմին օրմագատա տրը։

Բօմա սէնատթօսու պիր էհալինին եէ-սիրլեկինի հազրըլմագ իսթէսիկի հատէ պէօյլէ տասվանը իսի։ . . .

Լաքին պէօյլէ իքի եիւզ իւլուքէ տասվ-լանը լարատան տրթըգ քիմսէ ալատնա-մագ, կիրիտ իսթիրլանընն էմմալի, պիր ըյագ վէ պիր իսթիարտրը։ (Բրէ-)

ՏԷՀՇԷԹԼՈՒ ՊԻՐ ՎԱԳԱ

Սիվատատն սեպտեմբեր 24 թարիխ-լէ ալտրդրմրդ պիր մէքթուպատա շու-աթիտէքի քէյֆիյէթ եազըլմըշ տրը։

Թարիխի մէզպուրատան օն պէշ կիւն մուգատտէմ, Զէրինիլի օն եէտի եաշըն-տա Հայ տէլիպանլըսընն պիրիսի, պէ-բապէրինտէ իւչ նէֆէր գատրն պուլուն-տուդու հալտէ, պիր տէրէտէն կէչէրէք ին քէօյիւնէ տաղ արմուտու թօբլամա-եա կիտէր իքէն, օրալարատա պիրիսի էօլ-միւշ, վէ տիկէրի եարալը իքի նէֆէր իսլամ կէօրիւրէր։ չօճուգ պունլարը կէօ-բիւր կէօրմէզ դաշմսեա պաշլար իսէտ, եարալը իսլամ, չօճուղուն դաֆասընա պիր թաշ վուրարագ եարար, վէ արգա-տաշրմը էօլտիւրտիւնտէ նէ՞րէյէ գաչը-եօրսուն տէյէրէք եազասընատն թութար։ չօճուգ քէնտիսինին էօյէ չէյտէն խաս-պէրատար օրմատրդրն սէօյէր իսէտ, մէրդում, «պէնիմ պաշրմ գուրթուլսուն-տա», վարսրն պիր կէավուր էօլսիւն-տա, օնատան նէ՞ հասրլ օրուր։ տէր, վէ պա-շրնա պիր գաչ իսլամ ատհա թօբլա-տրգատան սօնրա, զէվալլրեր էմլաք միւ-տիրի գարշըսընա չրգարրը։

Միւտիր, չօճուգա պիր չէյ սորուպ տէյնէմէքսիզին, Էլլէրինի քէլ բչէյէ ալտրրը, պօյնունա պիր զէնճիր թագ-տրրը, աեագլարընա թօմրուգ վուր-տուրուր, վէ պօղազընատան աշաղր տա-խի իրի պիր քէօրէք ատտրրը, վէ պաշ-լար պիշարէնին էթինի յուվալտրզ իլէ տէլէք տէլէք իթմէյէ, սէօյլէ կէավուր տէր, սօգար, սէօյլէ կէավուր տէր վու-րուր, վէ պիր թարաֆատան տախի մէր-գումու քէօրէք տիշլէր, ըսրրը։ Նիհա-յէթ պու հալտէ տախի էօլտիւրսէնիպ-տէ էօյլէ պիր շէյտէն իրմիմ իսապէրիմ եօգ տուր տէր իսէտ, միւտիր ենէ իգնա օրմազ, վէ մէզքիւր էզէյէթլէրէ տէվամ իթտիրէրէք, օրատա օն իքի սատթ մէսաֆէտէ վագր Աղէօրէն գայիմ-մագամնա կէօնտէրիր, վէ դայիմագամ տախի միւտիրտէն ազ պարպարլրգ իթմէք իսթէմէտիկինտէն, պիշարէյի պիր աղաճ-տան, պիլմէյիր նէրէսինտէն պաղլամա-տրրարագ աստրրտրգատան պաշգա, էմ-սալի կէօրիւմէմիշ սուրէթտէ տաշա սա-յիր էզէյէթլէր տախի իճրա իթտիրիր։

Բէյֆիյէթ վալի, բաշա հազրէթլէ-րինին մալիսիս օրատուգատա, չօճուգու Սիվատա ճէլլպ իթտիրիր իսէտ, թէմեիզի հուգուգ մէճլիսինտէ չարուգ իշ պիթմէ-տիկինտէն, հէնուզ իսթինթագընա պա-գրմասա պաշլանարդը կէօրիւլէմէզ։

Բէզալիք մէզքիւր մէքթուպատա եա-զըլտըգընա կէօրէ, կէչէնլէրտէ եազ-տրդրմրզ ճինճին դարիյէսի քիլիսէսինի եազանլարրն իսթինթագը պիթէր, վէ իքէչէր ատէա լիրա ճէզայի նազտի վերմէլէրի իլէ, ալթըշար այ մահպէս-տէ պէքլէմէլէրինէ, վէ քիլիսէնին զա-բարընը էօտէմէլէրինէ հիւքմ օրունուր։

Բէզալիք խօրխուն քէօյիւնտէ ըր-զա գաստ իթմիշ օրան իսլամլարրն իւ-չէր սէնէ բրանդատա կիթմէլէրինէ հիւքմ իտիլիր։

Պու մէքթուպու եազան զաթ, Սի-վատա Հայ միլլէթպաշլարընրն, վէ եարատա միլլէթ իշինէ գարըշանլարրն վազէֆէսիզլիյինի զէմմ իթտիկիյլէ պէրատէր, վալի բաշա հազրէթլէրի-նին հադգանիյէթբէրվէրլիյինի, վէ պու խուսուսլարատա պիր խթանպօլու Հայ թարաֆընատան զուհուրա կէլէն սայ ու հիմմէթի, զեհատէսիյլէ մէսա ու սէ-նա իթմիշ, վէ իզհարը թէշէքքիւր էյ-լէմիշ տիր։

Էկէր շու էվվէլքի եազըլան պար-պարլրգատա պիր միպալաղա եօգ իսէ, հատտէն զեհատ չսեանը թէէսսիւֆ հատտէն զեհատ մատնէ սուլարը։

Հազմ իթմէք վէ սայիրէ իշին գու-բարպիյէլէր, (բաթ բէքթօրալ)։

Քօլօնիալ գումբանեասընը, Մէնիէ վէ սայիրէ ֆապրիգալարատան չօգալթա։

Ասրլ Նորվէճիա ՊԱԼԸԳ ԵԱԳԸՍԸ, Բեթեր Մօլլերին եարարը օրուպ, վէ քեաֆֆէյի պալըգ եազլարընատան իր-լի օրտուգու հալտէ, 1867 Փարիս սերկիի ումմումիսինտէ միքեանֆալա նայիլ օր-մուշ տուր։

Լատիքտէն եատտը, շիրինկա, սար-ղը, քէչի մէմէսի վէ սայիրէ։

Նէֆիս բօմատալար, լավանտալար, եաղ լար, վէ սայիրէ։

Ղաեէթ տիգդաթլա եարբրմրշ, գբ-նագընալը Պօրատ, Պուրկոնը վէ Մա-լակ շարապլարը։

Ղաեէթ ազ մեսարիֆ իլէ հէր սաաթ պուղ եարմագ իշին մարինա վէ հէր սա-աթ հազրը պուգ։

Թապիպլէր իշին ղաեէթ թաղէ աշ։

ԷՆՎԱՅԻ ԶԷՇԻՏ

Ասրլ Պօրտո, Պուրկոնը, Շարման-եա, Մարակա, Բէնօ, Մաճար վէ սա-յիրէ շարապլարը շէրէ իլէ։

Պոյլէգ, Մէտօր, Էսկի Մօնֆէրրան, Մաքոն, վէ սայիրէ շարապլարը վարիլ-եէտէն, սահիպ ճինայէթլէրին չէտիտէն ճէզալարը թէրթիպ իտիլմէյէ սայիր սէ-բիան էմիրնամէլէր կիտէճէյինտէ չիւր-էն եօգ իսէտ, պիզիմ բամթրիքանն-նէն, պու պապատ տախի, շիմէյէ գա-տար տայդու վէ ղայրէթինտէն զեհատ պիր չէյ իպրազ իթմէէէկիտ իհ-թիմալէն խորիճինտէ տէյիլ տիր։

ԻԼԱՆԱԹ

ԹԷՆՊԷԼԻԹ

Մէզքիւր խսիմտէ օրան ինատպէ պաղ-լամթարրարագ, կէրէք քիթապճրլրը-տա, վէ տէլիսատուս իսթանպօլատա Սիւմպիւլ խան ալթընտա Գաֆֆա-եամրար տիւքքանընտա, վէ զազէթա սաթրճրարրմրզ եանրնտա 3 էր պուրու-չա սաթրմագատա տրը։

ՏՕԳԹՕՐ ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

Տօգթօր Գալուստեան էվվէլքի խանէսի-նի թէրք իլէ, ենէ Պէյ-օղլուտա, ինկիլիզ սէրաեր գարուսընատան աշաղը կիտիլիր իքէն, մէզքիւր սէրաերն տիվարը գարշը սը-բասընատա, Համալպաշը սօգաղընատա վագր 86 նիւմէրօրու խանէյէ նազլ իլէմիշ տիր։

ՏՕՆ ՔԻՇԵՕԹ ՀԻՔԵԱՑԷՍԻ

Տէրոյենց թապխանէսինտէ թապ օ-լունմուշ օրան իշ պու էյլէնճէլի քի-թապ, Իսթանպօլուն հէր քիթապճը տիւքքանընարընատա, վէ խուսուսի իլէ Մահմուտ բաշա պաշընտատ 220 ղ.օ. Թէմպէքիճի Մանուկ աղանրն տիւք-քանընատա, վէ Օգճուլար պաշընտատ 22 ղ.օ. Թիւթիւնճիու Տէմիր դարուլու-եան տիւքքանընատա. վէ Իզմիրտէ, Շահվէքիլեան Հայրապետ աղանրն տիւքքանընատա սաթրլրը։ Ցիյ 35 ղշ։

ԺԻԼ ՊԼԱՆ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱԼ Ի ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ

ՀԱՆԴԵՐՁ ԿԱՐԵՒՈՐ ԾԱՆՕԹՈՒԹԵԱՄԲ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

1868

Զուարճալի եւ կրթական ազդու դասերովը բոլոր Եւրոպիոյ մէջ զմայլ-ման առարկայ եղող այս հմտաւոր եւ ընդարձակ վիպասանութիւնը՝ ընտրե-ալոյն կազմով կը ծախուի Կ. Պոլիս Մահմուտ բաշային գլուխը Պօհաճի Մա-նուկ աղային թիւ 220 խանութը։

Երուսաղէմեան վագը Ա. Յակոբ մա-նասթիրրմրզ թապխանէսի, զուհուրա

ԻԼԱՆԱԹ

ՏՕԳԹՕՐ ԲԵԼԷՕ

Ամէլյաթը ճէրբահիւ եճրա իթմէք-սիղին, աղ ըբեան տիշլէրին վէճալարընը աղրը) տէֆ ու եզալէ իթմէք, վէ տիշլերի չբդմրշ օլանլարընը տիշլէրինին եէրլէրինէ զահմէթսիզճէ թապպի վաղ օ-լունմուշ կիպ, զաեէթ տիգզաթ օլուն-սա պիլէ անպաշրմամագ իւզրէ, տիշ գէյմագ վէ տախլի ֆէմտէ վէչէնէնտէքի էմրաղ վէ գուրուշ վէ թէկզէլլիլ տէն-տանա թէտավի իթմէք, վէ տիշլերի թագիրաթրնտան, եանի եէրլէրինտէ ոյ-նայրգ, պիր թարաֆա տէվրիլլիլէրի հալտէ եէրլէրինէ գոյմագ, վէ տախլի ֆէմի թէմիզլէմէքտէ, վէ բասրանմրշ վէ տիեահէյանմրշ օրան տիշլէրին բաս վէ քիր-լէրինի չրդարրգ, ՀԷվհէրի գաթիսինի թէճտիտա իթմէքտէ, վէ աղղրն ֆէնա գօգալարրը իսրահ իթմէքտէ վէ տթրն վէ լսանթէքտէն զայէթլի լսթիֆ վէ բա-նա վէ սալապէթլի վէ խաֆիֆ եէմէր եէնալիի վագբթատ պիր զարար ու զի-եան վէբմէզ սլա եէրլի վէ չբդար գօ-նուր տիշլեր եարմագատա օրան փ. բիսլի թապկպ տիշճի Մ. Բէլէզ, Պէյ-օղլուն-

---

ՀԱՅ ԹԻՒԱԿԱՆԻՆ

ՀԱՆԴԵՐՁ ԿԱՐԵՒՈՐ ՑԱՒԵԼՈՒԱԾՈՎ.Ք

ՁՕՐԻՆԵԱԼ

Ի տեր Աբեդիա Հասանեան Խաչիկ։

Յորում պարունակին բաց ի բուն Օրա-ցուցէ,

Քաղաքական տօնք թագաւորացն Եւրո-պիոյ եւ աւուր ծնունդեան եւ գահակալու-թեանց նոցա։

Թագաւորք Օսմանեան տերութեան սկրս-եալ ի Սուլթան Օսմանէ մինչեւ ի Սուլթան Ապտ-իւլ Ազիզ խան ինքնակալ մեր։

Կայսերազունք Օսմանեան պետութեան։

Նախարարք Օսմանեան տերութեան։

Հայազգի պաշտօնատարք Օսմանեան տե-րութեան։

Հայազգի անդամք պետական խորհրդոյ։

Տեղեկութիւնք ի վերայ Շուրայի Տէվվէ-անուանեալ Պետական խորհրդոյ։

Հայազգի ժողովականք Արքունի բժշ-կական դպրոցի։

Մասնաւոր տեղեկութիւնք ի վերայ Սր-քունի բժշկական դպրոցի։

Յուցակ թագաւորացն Եւրոպիոյ։

Ընդարձակ տեղեկութիւնք ի վերայ Թըղ-տատարացն Թուրքիոյ։

Յուցակ հեռաւորութեան Օսմանեան քա-ղաքաց ի Կ. Պոլիսէ ժամու հաշուով։

Յուցակ Հայազգի բժշկաց ի Կ. Պոլիս։

Երթեւեկք յոգենաւուց Գաղղիոյ, Ռու-սիոյ, Աւստրիոյ եւ Թուրքիոյ ընկերու-թեանց։

Ազիւսակ տոկոսաց։

Յուցակ հեռաւորութեան Թուրքիոյ ծո-վեղերեայ քաղաքաց մղոնի հաշուով։

Այս ընդարձակ եւ հանգրգային Օրա-գրոյցը կը ծախուի Պոլսոյ ամեն գրավաճա-ռաց քով ի գին 100 փարա։

ՕՐԱՑՈՅՑ

ՊԱՐԶ

1869

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

ՁՕՐԻՆԵԱԼ Ի ՏԷՐ ԵՐԵՄԻԱ ՔԱՀԱՆԱՅԷ

ԽԱՍԳԻՒՂԻ

ի Գին 60 փարայ։

ԻԼԱՆԱԹ

ՏՕԳԹՕՐ ԲԵԼԷՕ

Ամէլյաթը ճէրբահիւ եճրա իթմէք-սիղին, աղ ըբեան տիշլէրին վէճալարընը աղրը) տէֆ ու եզալէ իթմէք, վէ տիշլերի չբդմրշ օլանլարընը տիշլէրինին եէրլէրինէ զահմէթսիզճէ թապպի վաղ օ-լունմուշ կիպ, զաեէթ տիգզաթ օլուն-սա պիլէ անպաշրմամագ իւզրէ, տիշ գէյմագ վէ տախլի ֆէմտէ վէչէնէնտէքի էմրաղ վէ գուրուշ վէ թէկզէլլիլ տէն-տանա թէտավի իթմէք, վէ տիշլերի թագիրաթրնտան, եանի եէրլէրինտէ ոյ-նայրգ, պիր թարաֆա տէվրիլլիլէրի հալտէ եէրլէրինէ գոյմագ, վէ տախլի ֆէմի թէմիզլէմէքտէ, վէ բասրանմրշ վէ տիեահէյանմրշ օրան տիշլէրին բաս վէ քիր-լէրինի չրդարրգ, ՀԷվհէրի գաթիսինի թէճտիտա իթմէքտէ, վէ աղղրն ֆէնա գօգալարրը իսրահ իթմէքտէ վէ տթրն վէ լսանթէքտէն զայէթլի լսթիֆ վէ բա-նա վէ սալապէթլի վէ խաֆիֆ եէմէր եէնալիի վագբթատ պիր զարար ու զի-եան վէբմէզ սլա եէրլի վէ չբդար գօ-նուր տիշլեր եարմագատա օրան փ. բիսլի թապկպ տիշճի Մ. Բէլէզ, Պէյ-օղլուն-

---

ՍԱՀԻՊ ԶԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏՐՆ ԹԱՊԽԱ-ՆԷՍԻՆՏԷ

ՊԼՑ ՕՂԼՈՒՆՑԱ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՑԱ, ՏՕԳԹՕԿՐԱՅ ԱԳՏՈՒՐԼՈՒ ԳԻՐԱՏԷՐԼԷՐ ԳԱՐՇԵՐՈՒՆՑԱ ՆՈՒՄԵՐՈ 467.